

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Yttrande över ansökan om vattenverksamhet, för utbyggnad av tunnelbana Mål M 1431-17

Tunnelbanan, inom Nacka kommun

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (MSN) beslutar att lämna yttrande till Mark- och miljödomstolen enligt miljöenhetens förslag till yttrande den 4 juni 2018, bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge miljöchefen delegation att yttra sig i ärendet, med information till Miljö- och stadsbyggnadsnämnden på nästkommande nämndsammanträde.

Ärendet

Mark- och miljödomstolen har remitterat Stockholms läns landstings ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för tunnelbanesträckningen, till Nacka kommun för yttrande och synpunkter. inom Nacka kommun. Både Miljö- och stadsbyggnadsnämnden och Kommunstyrelsen har fått ärendet enligt sändlistan. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden yttrar sig över ansökan i egenskap av tillsynsmyndighet för den miljöfarliga verksamheten i miljöbalkens kap 9.

Stockholms läns landsting, Förvaltningen för utbyggd tunnelbanan; FUT, har yrkat följande:

- för utbyggnad av tunnelbana leda bort allt inläckande grundvatten i arbetstunnlar, servicetunnlar, tvärtunnlar, spårtunnlar, stationer och uppgångar samt tillhörande anläggningar
- under byggtiden leda bort allt grundvatten från öppna schakt i jord
- inom redovisat influensområde vid behov infiltrera vatten i jord eller i berg för att upprätthålla godtagbara grundvattennivåer
- utföra och bibehålla anläggningar för samtliga åtgärder liksom att i förekommande fall riva ut tillfälliga anläggningar
- bestämma arbetstiden för vattenverksamheten till tio år från dagens för verksamhetstillbar tillståndsdom
- bestämma tiden för anmälan av anspråk på ersättning på grund av oförutsedda skador av vattenverksamheten på grund av oförutsedda skador av vattenverksamheten till 10 år räknat från arbetstidens utgång
- med stöd av 22 kap. 28 § miljöbalken förordar att domen får tas i anspråk utan hinder av att den inte vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande)

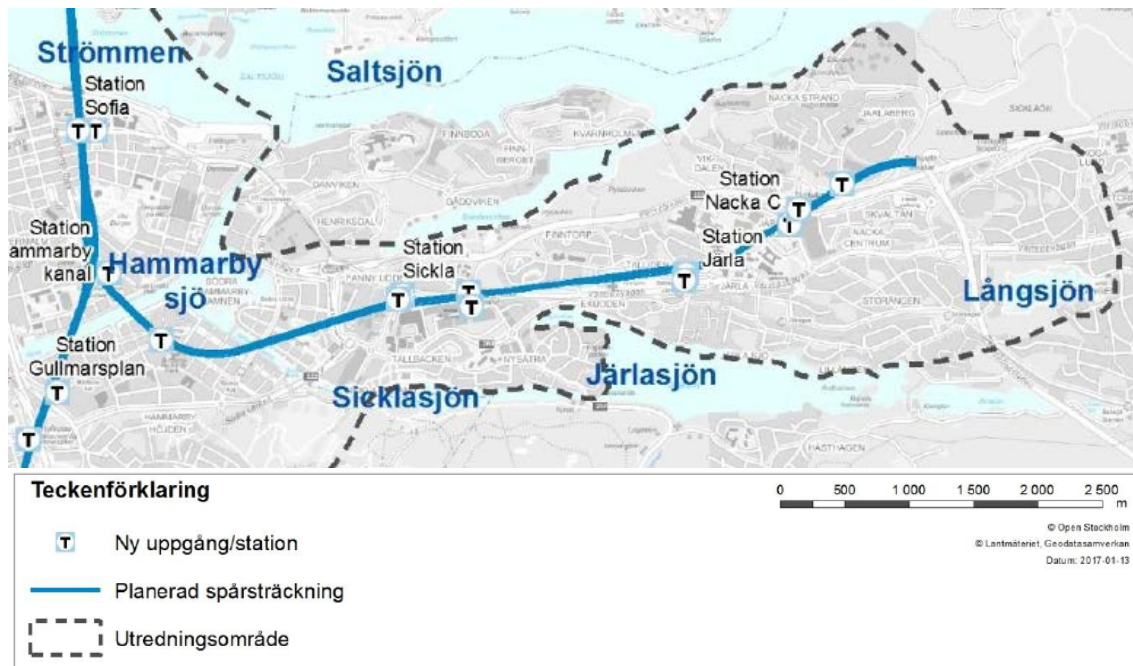
Bakgrund

Staten, Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Nacka kommun har nått en överenskommelse som innefattar utbyggnad av nya tunnelbanestationer, bostäder och verksamheter i anslutning till dessa. För Nackas del innebär detta att tunnelbanans blå linje förlängs till Nacka genom en sträckning via östra Södermalm. Längs den nya linjen kommer det finnas tre nya stationer: Sickla, Järla och Nacka centrum.

För att kunna anlägga och driva den utbyggda tunnelbanan behöver det grundvatten som läcker in i utsprängda utrymmen ledas bort. Bortledning av grundvatten riskerar att medföra sänkta grundvattennivåer i ett område utmed tunnelsträckningen. För att undvika att sådan sänkning orsakar skada, kan det bli aktuellt att hålla uppe grundvattennivån genom infiltration av vatten från markytan. Bortledning av inläckande grundvatten och infiltration från markytan utgör enligt miljöbalken en tillståndspliktig vattenverksamhet.

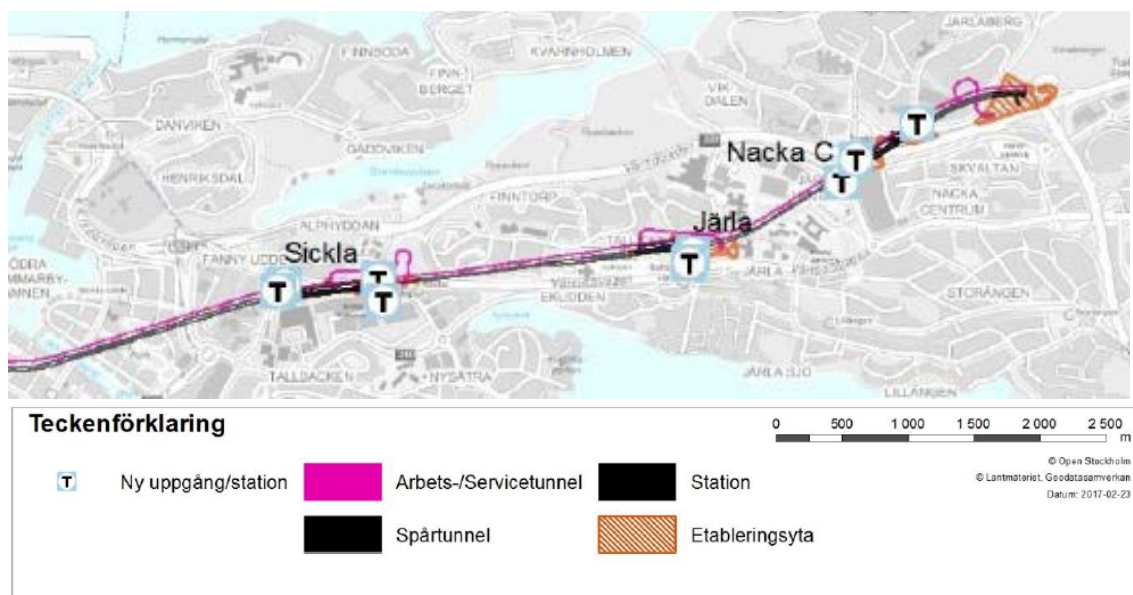
I samband med större infrastrukturprojekt har en praxis utvecklats att ansökan om vattenverksamhet innehåller även underlag för bedömning av lämpliga villkor för reglering av störningar från tunneldrivning och övriga anläggningsarbeten samt störningar under drifttiden. Förvaltningen för utbyggd tunnelbana, FUT, ansöker om tillstånd till vattenverksamhet enligt miljöbalken hos Mark- och miljödomstolen. Ansökan innehåller villkorsförslag för den miljöfarliga verksamheten.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka har, i egenskap av tillsynsmyndighet för den miljöfarliga verksamheten, möjlighet att yttra sig över ansökan. Då länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenverksamheten, avstår nämnden från att yttra sig över den delen. Dock framförs vissa synpunkter om miljökvalitetsnormer för vatten gällande utsläpp till recipient och tid för anmälan av oförutsedd skada.

Figur 1. Utredningsområde för vattenverksamhet samt berörda ytvatten

De vattenförekomster som finns i Nacka runt tunnelbaneutbyggnaden visas i figur 1. Enligt ansökan ska allt dagvatten ledas ut i Strömmen, vilket gör att Strömmen är den enda vattenförekomsten i ansökan.

Figur 2. Servicetunnlar och etableringsytor i Nacka.

I Nacka kommer det anläggas tre arbets-/servicetunnlar: vid Sickla, vid Järla och vid Nacka centrum (se figur 2). I anslutning till dessa tunnlar kommer etableringsytor finnas. På etableringsytorna kommer byggverksamhet pågå och därifrån kommer både dagvatten/länshållningsvatten, buller och kemikalier att påverka omgivningen.

Villkoren i vattendomen ska reglera t ex buller och länshållningsvatten, medan dagvatten från etableringsytorna inte regleras. Det är från etableringsytorna vid tunnelmynningarna som masstransporter med bergmassorna från sprängningarna transporteras ut på allmänna vägarna. När lastbilar och arbetsmaskiner befinner sig på etableringsytorna föreslås villkor som reglerar hur mycket det får bullra. När de kommer ut på de kommunala och statliga vägarna föreslås inga villkor för hur mycket dessa bullrar. Nackabor kommer på vissa ställen även kunna känna av själva tunneldrivningen, i form av stomljud. Även det regleras genom villkoren i denna dom.

Allt underlag för miljöprövningen kan hittas på SLLs hemsida
<http://nyatunnelbanan.sll.se/sv/nacka-soderort-beslut>

Sammanfattning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka yttrar sig om de delar i ansökan där nämnden är tillsynsmyndighet. Miljöenheten föreslår att MSN tillstyrker ansökan om tillstånd men med ändring av villkor för buller och vattenavledning samt tid för anmälan av oförutsedd skada. Nedan beskrivs de delar av FUT's villkorsförslag i korthet med tyngdpunkt på vad vad tillsynsmyndigheten har synpunkter på.

Luftburet buller

FUT har villkorsförslag för byggbuller i villkor 5. Dessa överensstämmer till största delen med Naturvårdsverkets riktlinjer för byggbuller, men har två avvikelser. Förslaget definierar riktvärden för ekvivalent och maximal ljudnivå, både ute och inne, i bostäder, vårdvårdlokaler, undervisningslokaler och arbetslokaler.

De två avvikelserna från riktvärden är:

- Bostäder inomhus kvällstid, kl 19-22: 45 dBA ekvivalent ljudnivå, vilket är 10 dB högre än riktvärdet
- Undervisningslokaler inomhus dagtid, kl 07-22: 45 dBA ekvivalent ljudnivå, vilket är 5 dB högre än riktvärdet.

Villkoren gäller inte de som erhållit skriftligt erbjudande från FUT om tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse, och tackat nej. Tillfälligt boende erbjuds när andra skyddsåtgärder inte kan anses tekniskt möjliga eller ekonomiskt rimliga.

Avsteg från riktvärden får ske i samråd med tillsynsmyndigheten helgfri måndag-fredag kl 07-19. Andra avvikelser får ske efter tillsynsmyndighetens godkännande om det finns särskilda skäl.

Stomljud

FUT har villkorsförslag för stomljud i villkor nr 5. Dessa överensstämmer till största delen med Naturvårdsverkets riktlinjer för byggbuller, men har fyra avvikelser. Förslaget

definierar riktvärden inomhus för ekvivalent ljudnivå i bostäder, vårdvårdlokaler och undervisningslokaler. För den maximala ljudnivån finns riktvärde för bostäder.

De fyra avvikelserna från riktvärden är:

- Bostäder inomhus kvällstid, kl 19-22: 45 dBA ekvivalent ljudnivå, vilket är 10 dB högre än riktvärdet
- Undervisningslokaler inomhus dagtid, kl 07-22: 45 dBA ekvivalent ljudnivå, vilket är 5 dB högre än riktvärdet
- Vårdlokaler inomhus nattetid, kl 22-07. Inget riktvärde för maximal ljudnivå finns definierat. Naturvårdsverkets riktlinje är 45 dBA maximal ljudnivå nattetid.
- Arbetslokaler för tyst verksamhet inomhus dagtid, kl 07-22: inga villkor för stömljud i dessa finns definierat. Naturvårdsverkets riktlinje är 45 dBA ekvivalent ljudnivå dagtid.

Likt villkoren för luftburet buller så gäller inte riktvärdena de som erhållit skriftligt erbjudande från FUT om tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse.

Om riktvärden riskerar att överskridas kl 07-22 under fem dagar i följd, eller mer än fem dagar under en tiodagarsperiod, ska tillfälligt boende erbjudas. Andra avvikelser får ske efter tillsynsmyndighetens godkännande om det finns särskilda skäl.

Utsläpp till vatten

FUT anger i ansökningshandlingarna att under drifttiden kommer länshållningsvattnet, som till största del kommer utgöras av inläckande grundvatten från spår- och servicetunnlar, kommer ledas till en VA-station vid station Sofia. Det renade vattnet kommer sedan ledas till markytan vid Londonviadukten och vidare till Strömmen, som är en vattenförekomst.

Under byggtiden anger FUT som villkorsförslag 7 och 8 för utsläpp av vatten;

- 7 Länshållningsvattnet ska under byggtiden, efter lokal rening avledas till det kommunala dag- eller spillvattennätet eller till mark- eller vattenområde. Avledningen ska ske i samråd med VA-huvudmannen och tillsynsmyndigheten och i enlighet med för verksamheten gällande kontrollprogram.
- 8 SLL ska senast tre (3) månader innan den tillståndsgivna vattenverksamheten, eller den till vattenverksamheten relaterade byggverksamheten, påbörjas till tillsynsmyndigheten inge kontrollprogram avseende utsläpp till vatten. Kontrollprogrammet ska hållas aktuellt och få i samråd med berörd tillsynsmyndighet justeras allteftersom verksamheten fortskrider.

Tid för anmälan av oförutsedd skada

FUT yrkar att tiden för anmälan på ersättning för oförutseddskada bestäms till tio (10) år.

Synpunkter miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen beskriver miljökonsekvenserna av tunnelbaneutbyggnaden. Gällande miljökonsekvensbeskrivningen har Miljö- och stadsbyggnadsnämnden synpunkter på avsnitten om masshantering och buller under byggtiden. .

Annika Klarnäs-Jacobson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Miljöenheten
annika.klarnas-jacobson@nacka.se

Sofia Sjolinder
Bullerspecialist
Miljöenheten
sofia.sjolinder@nacka.se

Bilaga:

Yttrande över ansökan om vattenverksamhet, för utbyggnad av tunnelbana Mål M 1431-17